

Vzpomínkové setkání u příležitosti 70. výročí justiční vraždy sestry Milady Horákové
28. června 2020, před smíchovským kostelem u pomníku od Olbrama Zoubka

Přivítání: Vážení a milí, sestry a bratři, přátelé, spoluobčané,

vítám vás jménem synodní rady Českobratrské církve evangelické. Scházíme se, abychom si připomněli památku výjimečné osobnosti, naší sestry ve víře, doktorky Milady Horákové. Včera tomu bylo 70 let, co byl její život ukončen brutální svévolnou vraždou, lživě vydávanou za akt práva. Scházíme se před smíchovským kostelem, v němž slychala slovo Boží, jehož farář jí byl oporou, kde byla confirmována její dcera Jana. Scházíme se u pomníku od Olbrama Zoubka, který nás zve k tomu, abychom se zastavili, odbočili a zamysleli – nad sebou, nad svou odpovědností za dnešek tváří v tvář dějinným zkušenostem.

Sestru Miladu Horákovou si připomeneme četbou z knihy Zory Dvořákové To byla Milada Horáková.

- - čte Jana Fučíková

Z Písma svatého poslyšme příběh z knihy Exodus (Ex 1,15-20):

Je zřejmé, proč jsem vybral právě tento biblický příběh. Porodní báby jsou ženy, které se nedají zastrašit. Vzduchují totalitní moci ze své víry, která je tu nazvána bázní před Hospodinem. Ten biblický příběh končí dobře. Rozdíl může být v tom, že nevzdorovaly tak otevřeně jako Milada Horáková, anebo v tom, že egyptský faraó, představitel totalitní moci v 2. tisíciletí před Kristem, nedospěl k takové brutalitě, jako představitelé totalitní moci na sklonku 2. tisíciletí po Kristu. Ale nejde mi teď o vyústění těchto příběhů, nýbrž o vztahy a procesy, které v nich můžeme vysledovat. Vykazují jistou podobnost a skýtají poučení.

Faraó tvrdí, že Hebrejci představují ohrožení pro jeho lid. Z hlediska vojensko-strategického je to nesmysl, nejsou dost početní, natož vyzbrojení ani vycvičení. Ale ohrožují – nikoli egyptský lid – nýbrž faraona a jeho absolutní moc. Hebrejci jsou svobodní, svobodomyšlní a představují sílu ducha, která se vždy nárokům na absolutní vládu jakéhokoli člověka bude vymýkat.

Komunisté velmi dobře věděli, že takzvaná skupina Milady Horákové nebyla vyzbrojena a nechystala násilné převzetí moci. Komunisté, kteří vždy tvrdili, že hmotné, materiální je prvotní a podstatné oproti ideovému, myšlenkovému, se ve skutečnosti právě té síly ducha obávali. Jenže to nemohli přiznat. Jakožto hnutí postavené na lži, museli Miladě Horákové a ostatním obžalovaným násilné úmysly podsunout. Lživým momentem bylo také organizování lidových petic a žádostí o tvrdé odsouzení obžalovaných. Komunisté je prezentovali jako výraz vůle lidu, a protože lid nyní vládne, musí k tomuto přání soud přihlížet. Jenže ono šlo o projev lidu nikoli suverénně vládnoucího, nýbrž lidu strachem ovládaného. A zcela naopak: Milada Horáková nebojovala za sebe, ale za druhé, když hájila svobodu, demokracii a vládu skutečného práva.

Proč si dnes sestru Miladu Horákovou a tyto události připomínáme? Pro mne osobně není prioritou útočit na dnešní komunisty, ačkoli tvrdošíjně trvají na své lži a nezasluhují si nic jiného než už konečně skončit v propadlišti dějin. Nýbrž smyslem našeho vzpomínání je povzbuzení k odvaze a pravdivosti. Nemusíme patřit k těm, kdo jsou zrovna v exponovaných pozicích, angažovaní v politice. Kdokoli z nás se může ocitnout v situaci porodní báby, obyčejného člověka pod tlakem, aby se podílel na nepravosti, schvaloval lež, mlčel k bezpráví. Smyslem našeho vzpomínání je povzbuzení k odvaze a pravdivosti. Nenechat se zastrašit. Nenechat se zatáhnout do nepravosti. Přemýšlet, jasně vidět, umět rozlišovat a nebát se.

V příběhu porodních bab stejně jako Milady Horákové hraje roli víra. Víra se dnes namnoze spojuje se stvořením světa anebo s křesťanskými hodnotami. Podstatné však je, že víra osvobozuje, zbavuje strachu a vede k pravdě a ohledu na druhé. V dopisech Milady Horákové v souvislosti s její vírou čteme o vděčnosti a síle. Svým blízkým píše: „Opřete se o svou víru!“

Píseň Kdož by chtěl erbován býti – EZ 469,1.5.10

Pokládání květin

Modleme se: Pane Bože, děkujeme ti za Kristovo evangelium, silné, osvobozující slovo. Za tvého nespoutaného Ducha pravdy. Děkujeme za tvoje svědky v historii i v současnosti. Za životy plné pravdivosti a lásky, které se nenechaly zastrašit ani pokřivit, a proto nás stále inspirují. Děkujeme za svědectví života sestry doktorky Milady Horákové. Pane, prosíme a přimlouváme se za všechny, komu jsou dnes ve světě upírána základní lidská práva. Prosíme, dávej sílu všem, kdo usilují o pravdu, kdo vzdorují lži, komu záleží na právu a spravedlnosti v lásce, svobodě a otevřenosti. A povzbuzuj nás všechny k solidaritě a vzájemné podpoře. Otče náš....

Požehnání: Hospodin, Bůh Otec, Syn i Duch svatý, ať vám žehná, chrání vás, drží vás ve své pravdě a lásce a tak provází příštími dny, Amen.